

Guía Docente				
Datos Identificativos				2014/15
Asignatura (*)	Teoría da educación		Código	652G03001
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	CastelánGalego			
Prerrequisitos				
Departamento	Pedagogía e Didáctica			
Coordinación	Serantes Pazos, Araceli	Correo electrónico	araceli.serantes.pazos@udc.es	
Profesorado	Serantes Pazos, Araceli	Correo electrónico	araceli.serantes.pazos@udc.es	
Web				
Descrición xeral				

Competencias da titulación	
Código	Competencias da titulación

Resultados da aprendizaxe			
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)			Competencias da titulación
A1	Coñecer os campos da educación social e recoñecer novos ámbitos emerxentes.	A1	
A2	Comprender os supostos e fundamentos históricos, pedagóxicos, psicolóxicos e sociolóxicos da acción socioeducativa e os seus ámbitos de actuación, valorando as súas implicacións.	A2	
A3	Analizar as políticas de benestar social e a lexislación que sustentan os procesos de acción socioeducativa.	A3	
A4	Distinguir os estadios evolutivos das persoas, e interpretar as súas implicacións educativas.	A4	
A5	Identificar e analizar os factores contextuais que afectan os procesos de intervención socioeducativa.	A5	
A16	Comprender a traxectoria da Educación Social e a configuración do seu campo e identidade profesional.	A16	
B2	Redactar e presentar informes técnicos, memorias, regulamentos ou calquera outro documento básico que contribúa a regular a acción socioeducativa.		B2
B3	Xerar a cultura profesional colaborativa, fomentando o traballo en rede e integrándose en grupos interdisciplinares con iniciativa e responsabilidade.		B3
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.		C1
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.		C6

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Concepto de Teoría da educación	1.1. Sistemas educativos; estruturas, procesos e tendencias 1.2. Teoría e práctica da educación 1.3. Culturas educativas e culturas escolares
2. O movemento da Pedagogía liberal e a Escola Nova	2.1. Antecedentes e precursores 2.2. Teorías, métodos e aportacións 2.3. Algúns representantes: Rousseau, Tolstoi, Montessori, Decroly, Freinet e Dewey
3. A Pedagogía libertaria e o movemento antiautoritario	3.1. A liberdade como principio e fin 3.2. Algúns representantes: Ferrer Guardia e Neill

4. A Pedagogía socialista-marxista e pedagogía institucional	4.1. Escola, traballo e reprodución socioeconómica 4.2. Algúns autores: Marx, Engels, Makarenko e Gramsci
5. A Pedagogía liberadora e a desescolarización	5.1. A educación como concienciación e como instrumento de liberación 5.2. Algúns autores: Freire, Illich e Milani
6. Da escola comprensiva ao neoliberalismo educativo	6.1. A ensinanza comprensiva 6.2. Neoliberalismo e educación 6.3. A escola de Frankfurt e a Pedagogía crítica 6.4. Algúns autores: Apple e Giroux
7. Outras institucións e axentes educativos	7.1. Concepto de educación non formal. Evolución e concepto 7.2. Institucións educativas non formais 7.3. Recursos e programas

Planificación			
Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Aprendizaxe colaborativa	15	10	25
Análise de fontes documentais	15	10	25
Discusión dirixida	15	10	25
Lecturas	0	10	10
Presentación oral	5	10	15
Traballos tutelados	15	15	30
Atención personalizada	20	0	20

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe colaborativa	Traballo en pequenos grupos (de ata 6 persoas) sobre un programa ou entidade do ámbito da Educación Social no que se valoran e examinan as prácticas actuais á luz das distintas teorías educativas
Análise de fontes documentais	lectura, análise e reflexión nos grupos de aula sobre distintos documentos facilitados pola profesora
Discusión dirixida	Posta en común da análise de películas e vídeos sobre prácticas educativas
Lecturas	Lectura de documentos, libros propostos como obrigatorios e libros que podan orientar a análise teórica dos casos estudados. As lecturas teñen que quedar reflectidas nos traballos de grupo
Presentación oral	Das ideas máis interesantes que se abordan nos libros de carácter obrigatorio. Reflexión e valoración conxunta
Traballos tutelados	O traballo en pequeno grupo está coordinado cos contidos a tratar en outras 2 materias de forma que debe incluír: 1. presentación teórica da práctica ou da entidade, normativa e didáctica. 2. Descrición do sistema de recollida e análise de datos 3. Informe do caso Para esta materia evaluarase o partado 1

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe colaborativa	Para a realización do traballo en pequeno grupo ¿coordinado cos contidos a tratar en outras 2 materias? realizarase o seguimento do traballo a través de sesións de aula e titorías
Traballos tutelados	

Avaliación		
Metodoloxías	Descrición	Cualificación
Aprendizaxe colaborativa	Asistencia a clase e participación nas distintas sesións	20
Análise de fontes documentais	No traballo final e nas aulas	20
Lecturas	Dos libros obrigatorios e dos documentos	20
Presentación oral	dos libros elexidos	10
Traballos tutelados	O estudo de caso realizado como traballo nos pequenos grupos	30

Observacións avaliación
<p>As persoas que asisten asiduamente (70% de asistencia) serán avaliadas polos:</p> <p>1. Traballos realizados nas sesións de aula e os propostos para realizar de forma individual ou en grupo.</p> <p>2. Exposicións e participación nos debates.</p> <p>3. Examen.</p> <p>4. Defensa de dous dos tres libros indicados.</p> <p>OSKOZ, Josu (2013): Crisis y recortes en derechos humanos . Madrid: La catarata.</p> <p>A crise económica convírtese nun recorte de dereitos humanos cando as políticas públicas son de aforro nos ámbitos que afectan aos colectivos máis desfavorecidos ou vulnerables. Trátase dunha revisión das obrigas que teñen os Estados coas persoas que están baixo súa xurisdición, desde a óptima dos dereitos humanos.</p> <p>MARTÍNEZ GARCÍA, José Saturnino (2013): Estructura social y desigualdad en España. Madrid: La catarata.</p> <p>Análise da situación do Estado nun momento no que se enfrenta ao empobrecemento da poboación. O factor clase social é determinante á hora de falar de fracaso escolar, de mercado laboral ou de exclusión. No libro faise unha reflexión desde as recentes teorías de xustiza.</p> <p>CANDEDO, Mª Dolores (coord.) (2013): A educación: dereito ou mercadería. A Coruña: Laivento. Reflexión sobre as consecuencias das políticas neoliberais no sistema educativo e nos servizos de apoio á educación, que están a conculcar os dereitos e as aspiracións dunha parte da cidadanía. O libro remata cunha serie de propostas de organización e de acción.</p> <p>As personas que non asistan de forma continuada a clase deben facer:</p> <p>1. Recensións de 2 dos 3 libros arriba indicados. O traballo de recensión debe contar cunha referencia aos autores, a síntese das ideas principais do libro e un comentario-crítico do texto leído.</p> <p>2. Analizar a influencia das distintas corrientes educativas traballadas na aula na película "Hoy empieza todo" (que pode visionar na biblioteca da Facultade).</p> <p>3. Xustificar as influencias teóricas no traballo tutelado de investigación en grupo.</p> <p>4. Examen</p>

Fontes de información	
Bibliografía básica	
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Deseño e desenvolvemento da acción socioeducativa/652G03002
Materias que continúan o temario
Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías